

PLAN

Investeringsbeho v 2024 - 2033

Regionstyrelsen-RSF

Fastställt av regionstyrelsen

Framtagen av regionstyrelseförvaltningen

Datum 2023-01-25

Gäller 2024-2033

Ärendenr RS 2022/1879

Version [1.0]

Investeringsbehov 2024 - 2033

Innehåll

1. Inledning	3
2. Nuvarande investeringsbudget och plan	3
3. Investeringsbehov under 10-årsperioden.....	4
Allmänt.....	4
IT-infrastruktur	4
Lokalinvesteringar i kök	5
Särskilda objekt kultur och fritid	5
Driftkonsekvenser.....	6

1. Inledning

Som en del i Region Gotlands investeringsprocess ska varje nämnd/förvaltning i februari lämna investeringsbehov för en tidsperiod om tio år. Tanken är att få ett diskussionsunderlag att använda vid dialogmötena och också få en samlad bild av investeringsbehoven framåt inför budgetberedningen.

Planen ska utgå från den demografiska utvecklingen, övriga förändringar i omvärlden och gällande investeringsbudget. Endast större behov av investeringar ska redovisas. En bedömning av driftkonsekvenser framåt ska också framgå. Redovisningen behöver inte vara beloppssatt i detalj då detta ofta inte är möjligt i denna tidiga fas. Ytterligare bearbetning kommer att göras och detaljer för nästkommande femårsperiod redovisas i regionstyrelseförvaltningens mål- och budgetdokument som tas fram till budgetberedningen våren 2023.

2. Nuvarande investeringsbudget och plan

Regionstyrelseförvaltningens nuvarande investeringsbudget och plan innehåller i huvudsak pottar. I planen finns pott för IT-infrastruktur, pott för lokalinvesteringar i kök, pott landsbygdsutveckling samt en generell investeringspott för inventarier. Utöver detta innehåller budgeten och planen särskilda satsningar med specifika budgetbeslut. I gällande budget har upptagits medel för systeminvesteringar inom IT samt en stor satsning på ett nytt badhus. Belopp per område framgår av nedanstående tabell.

Investeringsområde (Belopp i tkr)	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
<i>Pottar</i>					
IT-infrastruktur	17 000	22 000	22 000	22 000	22 000
Lokalinvesteringar i kök	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Landsbygdsutveckling	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Generell investeringspott	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
<i>Särskilda satsningar/projekt</i>					
IT-redundans		10 000	15 000		
Kontorsprogram office			4 000		
Badhus	12 000	75 000	100 000	37 000	
Summa	46 000	124 000	158 000	76 000	39 000

3. Investeringsbehov under 10-årsperioden

Allmänt

Förvaltningens kommande större investeringsbehov finns i likhet med planen i huvudsak inom tre områden; IT-infrastruktur, lokalinvesteringar i kök samt anläggningar inom kultur- och fritid.

Den demografiska utvecklingen med bland annat fler barn/ungdomar och äldre innebär inte någon nämnvärd påverkan på förvaltningens investeringsbehov. Däremot påverkar val av driftsformer för exempelvis äldreomsorg, den kraftiga digitala utvecklingen samt vägval och ambitionsnivåer i exempelvis den framtida måltidsorganisationen samt fritid- och kulturutbudet.

I den **generella investeringspotten** som utökades från och med budget 2022 från 3 mnkr till 5 mnkr ska nu även rymmas lite större investeringar inom kultur- och fritidsområdet. Aktuella för prioritering under perioden är; ismaskiner, omklädningsrum Rävåsen, utveckling av meröppna bibliotek, belysning Almedalsbiblioteket, samt reinvesteringar i utrustning för i huvudsak fritid- samt måltidsverksamheten. Prisutvecklingen gör att budgeten inte räcker lika långt längre och behöver förstärkas.

IT-infrastruktur

Förvaltningen är ansvarig för stora delar av regionens IT-infrastruktur. Generellt sett står IT branschen mitt i en stor omställning, gällande såväl teknik som affärsprinciper. Den **tekniska utvecklingen är omfattande** och går fortsatt mycket fort och detta i kombination med förvaltningarnas behov av digitalisering för sin verksamhetsutveckling ställer ökade krav på investeringar i infrastruktur och systemlösningar. Specifikt gäller detta kommunikationsinfrastrukturen där det finns behov av omfattande förnyelse. I generella termer kan man säga att Region Gotlands IT-verksamhet framåt allt mer kommer att likna en intern molnleverantör.

Under 2022 har den fortsatta bristen på halvledare i världen lett fram till en **varubrist** som i sig gett upphov till kraftigt ökade leveranstider. Detta leder i sin tur till att det är svårt att hålla den utbytestakt som behövs vad gäller hårdvarukomponenter som datorer och nätverksutrustning. Samtidigt har varubristen och dollarkursen drivit upp priserna på de fåtal komponenter som finns att tillgå. Prisökningar på 100 % och mer är inte ovanligt för exempelvis accesspunkter för trådlösa nät. Fortsätter denna utveckling kommer budgetmedlen behöva justeras ytterligare. I planen ligger idag en ökning med 5 mnkr från och med 2024.

Otydligheterna kring tolkningen av och bristen på vägledning kring **GDPR lagstiftningen** specifikt kring molntjänster ger oss problem när det kommer till utbytet av kontorsprogram, Word/Excel/Powerpoint. MS365 är enligt dagens tolkning av lagstiftningen inte ett gångbart alternativ utan det kan komma till att en investering i ”kartong versionen” av MS Office kommer krävas under perioden. I planen har avsatts 4 mnkr 2025.

Mot bakgrund av det skärpta IT-säkerhetsläget behöver Region Gotland investera, för att så långt som möjligt, säkerställa fortsatt och säker drift av IT infrastrukturen. Utgiften uppskattas till 25 mnkr vilket ligger i fastställd plan.

Under perioden kan det uppstå behov av att byta något eller några av de stora regiongemensamma system så som ekonomisystem, HR-system mm. Särskilda medel

behöver då avsättas för detta. När det gäller affärsprinciper så ses en tydlig och snabb förflyttning hos i princip alla leverantörer, från investering i hårdvara och licenser till rena tjänsteköp, datorkraft per förbrukad minut, och programvara som tjänst i molnet. Detta innebär i sin tur att behovet av finansiering kan flyttas från investering till drift.

Lokalinvesteringar i kök

Måltidsorganisationen har idag 38 kök fördelade mellan tillagning och mottagning. I ett flertal av dessa kök ses behov av lokalanpassning, renovering och underhåll. I kök med äldre standard finns möjlighet till åtgärder för att förbättra arbetsmiljö och effektivitet. Uppdatering av utrustning och materialval på arbetsytor medför att det blir enklare att upprätthålla de krav som ställs vid hantering av livsmedel. Här finns ett långsiktigt behov då tekniken ständigt utvecklas. Den avsatta potten om 10 miljoner årligen bedöms endast räcka till dessa insatser. Detta bland annat beroende på den rådande kostnadsutvecklingen men också på det eftersatta underhållet. När exempelvis en ny ugn ska installeras krävs ofta även en uppdatering av fastigheternas tekniska system.

Utöver de mindre lokalanpassningarna tillkommer ett antal större projekt som med erfarenhet av tidigare förstudier ligger på en helt annan utgiftsnivå (20-30 mnkr per objekt) och därför behöver hanteras som separata ärenden med eget budgetbeslut eller, vilket föredras, en utökning av potten. Utöver Högby och Terra Nova som är under upphandling så ses behov framför allt i de större produktionsköken, Roma, Klinte, Wisby gymnasiet och Solklint. Bland annat för att där möjliggöra utökad/samordnad produktion. Vägvalet kring utökning av kyld mat eller ej kommer påverka behovet kring Strandgårdens kök och/eller en nybyggnation av kök för produktion av kyld mat.

Särskilda objekt kultur och fritid

Inom kultur- och fritidsområdet redovisas här ett antal särskilda investeringssatsningar aktuella att genomföra och för bedömning under perioden:

- *Badhus* – beslut är taget att bygga ett nytt badhus i Visby och investeringen ligger planerad mellan 2022-2026 med 225 mnkr.
- *Isytor* – en utredning kring isytor i Visby har genomförts med anledning av behovet som presenterats tidigare i den långsiktiga investeringsplanen. Den utredningen kompletteras nu, efter beslut på budgetavstämningen 2022, med en fördjupad förstudie där alternativa placeringar, ägande, finansiering och drift även ska ses närmare på.
- *Konstgräsplan Visby* – i och med den försenade saneringen av den förorenade ytan vid Rävåsen har det öppnats upp en möjlighet att se över en eventuell flytt av konstgräset till Visborg istället. Detta för att ge möjlighet till en utveckling av Rävåsen till ridsportens behov samt att utveckla Visborg till det utpekade idrottsområde som det är.
- *Ridsport på Rävåsen* – ett uppdrag fanns sedan tidigare att se över förvärv och verksamhetsanpassning av mark bakom Wisby ridklubbs ridhus. Detta bedömdes av olika anledningar inte vara genomförbart. Nytt uppdrag är nu att se över möjligheterna till anpassning av grusytan som ligger i den så kallade Gropen, bredvid befintlig konstgräsplan. I samband med detta har även förvaltningen ett uppdrag att se över en lösning för verksamheten i Wisby ridsport ordinarie anläggning, samt även framtida driftsform.

- *Aktivitetspark i Visby* – förvaltningen har uppdraget att se på placering, investering och drift av en aktivitetspark i Visby. Den syftar bland annat till att uppfylla behovet hos de som åker skateboard men ska även fyllas med andra aktiviteter för ett brett antal målgrupper. Placeringar att se på är Gutavallens grusplan och A7-området mellan Alléskolan och fotbollsplanen.
- *Scenkonsthus* - Gotland saknar ändamålsenligt anpassade lokaler för kulturen, scenkonsten (dans, teater, musik). Ett aktuellt alternativ är nuvarande Solbergabad. Uppdrag finns för förvaltningen att utreda möjligheten att ställa om nuvarande bad till scenkonsthus. Intressant arkitektur och placering i stadsbilden i förhållande till Östercentrums framtida bostadsbyggande gör att en kulturlokal/samlingslokal för allmänheten tillsammans med ett nytt badhus skapar en ökad kvalitet i hela området - även för Solbergaskolans unga elever. Behovet kvarstår även om utredningen visar på att nuvarande Solbergabad inte kan ställas om.

Nedan följer slutligen ett antal övriga frågor att beakta, i samband med andra investeringar med koppling till kultur- och fritidsområdet:

- Barn- och utbildningsnämnden har ett behov av nya **hallar till skolidrotten**, och här finns stora möjligheter till samverkan som löser även fritidssidans behov. För att på bästa och mest effektiva sätt utnyttja en ny idrottsanläggning är det ytterst viktigt att det blir en anläggning med fullstora mått, det vill säga en golvyta på minst 40x20 meter. Det finns behov hos idrottsföreningar som fullstora hallar i Roma och Visby skulle hjälpa till att lösa. Därutöver finns även specifika behov för utveckling av ytor i källarplan för kampsport och tyngdlyftning. Samverkan sker med utbildning- och arbetslivsförvaltningen.
- Från förvaltningens sida framförs vikten av att beakta behovet av exempelvis **spontanidrottsytor i samband med att nya stadsdelar växer fram** och detta är med i investeringsunderlaget. Likväl behöver befintliga ytor ses över och utvecklas. Dialoger med barn, ungdomar och andra berörda är av vikt. Samverkan behöver ske med teknikförvaltningen och utbildnings- och arbetslivsförvaltningen kring detta.
- Avtal har skrivits med entreprenör för möjliggörande av **byggande av gymnastikhall** på Visborgsområdet. Regionstyrelsen har även beslutat om extra verksamhetsmedel till Visbygymnasterna för att möjliggöra hyreskontrakt genom hyresdeponi.
- Det finns stora frågetecken kring **andra anläggningar** som i dagsläget är föreningsdrivna. I bidragsöversynen inom fritidsområdet ses även på hanteringen av stöd till föreningar som driver egna anläggningar.
- **Konstmuseet** ägs och drivs av Gotlands Museum och de har uppmärksammat behov av att investera ytterligare i museet. Frågan utreds hos Gotlands Museum som tittar på olika alternativ till lösningar framåt.

Driftkonsekvenser

Initialt beräknas förvaltningen klara ökade kapitalkostnader till följd av den ökade investeringspotten inom IT. Däremot ses inte möjlighet att täcka driftkonsekvenser av bland annat satsningen på ökad säkerhet/reduktans. Förvaltningen kommer också fortsatt

vara i behov av kompensation för ökade hyreskostnader för kommande investeringar inom såväl måltid som kultur- och fritid. I andra uppskattningar används ofta nivån 10 procent av investeringsutgiften som riktmärke för kommande hyresjustering.